

Ναυπάκτου Ιερόθεος: Ποικιλόμορφες πανδημίες

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου



Του Σεβ. Μητροπολίτου Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου κ. Ιεροθέου

Τό νά ἀσχολεῖται κανεῖς μέ ἔντονα ποιμαντικά καί κοι-νωνικά ζητήματα εἶναι, κατά κάποιο τρόπο, ριψοκίνδυνο. Εἶναι προτιμότερο νά μήν ἀγγίζη κανεῖς τέτοια ζητήματα καί νά ἀσχο-λεῖται ἀπλῶς μέ ἀδιάφορα θέματα, ἀλλά, τελικά, καί αὐτό εἶναι ἀτελέσφορο.

Ὡς ὑπεύθυνος ἐκκλησιαστικός ποιμένας χρειάζεται νά λαμβάνω ἀποφάσεις καί νά διατυπώνω τίς σκέψεις μου, γιά διά-φορα κρίσιμα ζητήματα γιά νά ἐνη-μερώνω τούς Χριστιανούς. Ἄν εἶναι κανεῖς ἀσκητής στήν ἔρημο τοῦ Ἁγίου Ὁρους ἴσως δέν χρειαζόταν νά κάνη παρεμβάσεις, ἀλλά νά λήη τόν λόγο σέ αὐτούς πού τόν ἐρωτοῦν, κατά τό «εἶπε Γέρων». Ὅμως, ἡ ποιμαντική διακονία ἔχει ὑποχρεώσεις καί καθήκοντα ἔναντι τῶν Χρι-στιανῶν πού ποιμαίνονται.

Ἔτσι, πρὶν λίγο καιρό ἔγραψα μιά Ἐγκύκλιο γιά τούς Κληρικούς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μου, γιά νά μή ὑπάρξουν σοβαρά κρούσματα μεταξύ τῶν Ἱερέων, καί νά μή ἐπεκταθῇ τό «κακό» αὐτό στό πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας καί οἱ Χριστιανοί νά

ἀποδώσουν τήν διάδοση τῆς νόσου στους Κληρικούς. Ὅσοι ἀσχολοῦνται μέ τό κοινωνικό καί ἐκκλησιαστικό ἔργο πρέπει νά λαμβάνουν τά μέτρα τους. Θά ἦταν παράλογο οἱ Ἱατροί στά Νοσοκομεῖα νά κάνουν ἐγχειρήσεις ἢ ἄλλες θεραπείες καί νά μή λαμβάνουν τά ἀπαραίτητα προφυλα-κτι-κά μέτρα.

Ὅμως, κάθε λόγος ἔχει καί τόν ἀντίλογο, κατά τό λόγιο «λόγῳ παλαίει πᾶς λόγος», ἀφοῦ οἱ ἄν-θρω-ποι ἔχουν διάφορες ἀπόψεις τίς ὁποῖες ἐπενδύουν μέ θεο-λογικά ἢ παραθεολογικά, ἐπιστημονικά ἢ παραεπι-στη-μονικά ἐπιχειρήματα. Ἔτσι, ἐγράφη-σαν διάφορα κείμενα, ἄλλα μέ σεβα-σμό καί ἄλλα μέ ἀπρεπῆ ὑβριστικό τρόπο καί λόγο, γιά νά φανερωθῇ καί ἡ ὕπαρξη τοῦ παρανοιοῦ, μαζί μέ τόν κορωνοϊό.

Δέν θέλησα νά ἀπαντήσω σέ καθένα ἀπό αὐτά ξεχωριστά, ἄν καί δέν ἦταν δυσχερές, γιατί σέ μιά τέτοια περίπτωση δέν θά ἔκανα κανένα ἄλλο ἔργο, ἀλλά καί γιατί, τό κυριότερο, στά θέματα καί στά ἐρωτήματα πού θέτουν, οἱ ἀπαν-τήσεις βρί-σκονται μέσα στό ἴδιο τό κείμενο πού κρίνουν καί δέν θέ-λησαν νά δοῦν! Εἶναι καί αὐτό ἓνα πρόβλημα τῆς ἐποχῆς μας, πού κάποιοι ἐρωτοῦν γιά θέματα πού ἔχουν ἤδη ἀπαντηθῇ στό κείμενο πού ὑποτίθεται ὅτι ἔχουν διαβάσει καί κρίνουν!! Πρόκειται περί πνευματικῆς ἀσθένειας καί αὐτό συνιστᾷ τήν ὕπαρξη ποικιλόμορφων πανδημιῶν, ἀκόμη καί μέσα στόν ἱερό θεσμό τῆς Ἐκκλησίας.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει μέ τό κείμενό μου αὐτό δίνω κάποιες ἐπε-ξη-γήσεις πού ἀφοροῦν τήν Ἐγκύκλιο γιά τόν τρόπο ἀντιμε-τωπίσεως τοῦ κορωνοιοῦ καί τῆς ἀσθένειας πού προκαλεῖται ἀπό αὐτήν, ἡ ὁποία δέν εἶναι «μιά ἀπλῆ γριπούλα»!

1. Ὡς Μητροπολίτης τῆς Ἐκκλησίας στηρίζομαι στίς ἀποφάσεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, γιατί δέν μπορῶ νά ἀποστασιοποιηθῶ ἀπό αὐτήν, γιατί διαφορε-τικά θά ἦμουν παραβάτης τῶν ὑποσχέ-σεων πού ἔδωσα.

Ὅλοι οἱ Ἐπίσκοποι πρίν τήν χειροτονία μας εἰς Ἐπίσκοπον δώσαμε ὑπόσχεση ὅτι θά ὑπακούουμε στήν Ἐκκλησία: «Πείσομαι δέ ἐσαεῖ καί προθύμως ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς καί τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ ὡς ἀνωτάτη ἐκκλησιαστικῇ ἀρχῇ». Καί πρίν ἀναλάβουμε τήν διοίκηση τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως δώσαμε τήν διαβεβαίωση ὅτι θά φυλάττουμε τούς νόμους τοῦ Κράτους.

Ἐννοεῖται ὅτι ἄν θεωρήσουμε ὅτι ἡ Ἱερά Σύνοδος ὑπερβαίνει τήν ἀρμο-διότητά της σέ μιά ἀπόφασή της ἔχουμε τό δικαίωμα καί τήν ὑποχρέωση νά ἀπευθυνθοῦμε στήν Ἱερά Σύνοδο καί νά δια-τυπώσουμε τήν ἄποψή μας μέ θεολογικά καί ἐκκλησιαστικά ἐπιχειρήματα, ἐκκλησιαστικό ἥθος καί φρόνημα καί νά ἀναμένουμε τήν ἀπάντησή της.

Συνιστᾷ ἄηθες ἥθος καί σοβαρή ἀπρέπεια κυρίως γιά ἐμᾶς τούς Κληρικούς νά

σχολιάζουμε καί νά ἐπικρίνουμε δημοσίως τίς ἀποφάσεις τῆς Ἱερᾶ Συνόδου, γιατί ἐκτός τῶν ἄλλων, γινόμαστε αἵτιοι ἐκκλησιαστικοῦ σχίσματος.

Τό ἐπιχείρημα τοῦ διχασμοῦ, ὅτι, δηλαδή, ἡ Ἱερά Σύνοδος μέ τίς ἀποφάσεις τίς ὁποῖες λαμβάνει διχάζει τό πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας, εἶναι ἐπιπόλαιο. Μέ αὐτό θεωρεῖται ὅτι ὅσοι ἐπικαλοῦν-ται τίς ἀποφάσεις τῶν Συνοδικῶν Ὁργάνων, καί τῶν Παγκόσμιων Ὁργανισμῶν Ὑγείας, καί ἄλλων Παγκόσμιων Κέν-τρων διχάζουν τόν λαό, ἐνῶ ὅσοι ἀντιδροῦν σέ τέτοιες ἀποφάσεις ἀγωνίζονται γιά τήν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας καί τῆς κοινωνίας!!

Θά ἀναφερθῶ σέ αὐτό πιό κάτω, ἀλλά διχάζουν τόν λαό ὅσοι δέν δέχονται στήν πράξη τόν ἱερό θεσμό τῆς Ἐκκλησίας ἐν ὀνόματι τοῦ ὑποτιθέμενου χαρίσματος τους. Μάλιστα ὅσοι ἐνεργοῦν μέ τήν μορφή τῶν «καπετανάτων» μέσα στήν Ἐκκλησία πρέπει νά μή ξεχνοῦν ὅτι ἀργά ἢ γρήγορα λειτουργεῖ ὁ ἀδήριτος «πνευματικός νόμος».

Νά θυμηθῶ τόν λόγο τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου: «Ἐγραψα τῇ ἐκκλησίᾳ· ἀλλ' ὁ φιλοπρωτεύων αὐτῶν Διοτρεφῆς οὐκ ἐπιδέχεται ἡμᾶς» (Γ' Ἰω. 9). Πολλοί φιλοπρωτεύοντες καί ἀλαζόνες ἔχουν ἀναπτυχθῇ στήν Ἐκκλησία. Δυστυχῶς!

2. Τί νά πῶ γιά τά ἐπιχειρήματα μερικῶν ὅτι καί οἱ Σύνοδοι κάνουν λάθη, καί ἀναφέρονται σέ «Ληστρικές» Συνόδους;

Βεβαίως, ὑπάρχουν Σύνοδοι πού κάνουν λάθη, καί αὐτό ὀφείλεται στά μέλη πού τίς συγκροτοῦν. Ἡ Σύνοδος εἶναι ἕνας χαρισματικός θεσμός, ὅπως φαίνεται στήν πρώτη Ἀποστολική Σύνοδο στά Ἱεροσόλυμα τό 48 μ.Χ., πού ἀποτελεῖτο ἀπό θεου-μένους-χαρισματούχους Ἀποστόλους, οἱ ὁποῖοι μετέ-χουν τῆς Πεν-τηκοστῆς. Ὅταν ὑπάρχουν Σύνοδοι στίς ὁποῖες δέν συμμε-τέχουν χαρισματοῦχοι, ἢ τά μέλη τους δέν ἀκολουθοῦν τούς θεουμένους, μπορεῖ νά κάνουν λάθη.

Τό θέμα, ὅμως, εἶναι τό ποιός κρίνει ἂν μιά Σύνοδος ὑπέ-πесе σέ λάθη. Μπορεῖ ὁ καθένας, ὁ ἄγευστος τῆς ἐνεργείας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὁ ὁποῖος μάλιστα σκέπτεται πολιτικά ἀντί γιά θεολογικά, νά ἀποφαίνεται ὡς Πάπας ὅτι ἡ Σύνοδος ἔκανε λάθος καί νά τήν κηρύττει αἵρετική;

Αὐτό γίνεται συνοδικά, ὅπως τό βλέπουμε σέ ὅλη τήν ἐκκλησιαστική ἱστορία. Ἀπό τήν Α' Οἰκουμενική Σύνοδο (325) μέχρι τήν Β' Οἰκουμενική Σύνοδο (381) πέρασαν 56 χρόνια μέ ἀγῶνες, συνεκλήθησαν περίπου 30 Σύνοδοι πού κατήρτισαν διάφορα «Σύμβολα» καί τελικά ἡ Β' Οἰκουμενική Σύνοδος καθόρισε τήν τελική μορφή τοῦ «Συμβόλου τῆς Πίστεως». Ἐπρεπε στήν συνέχεια νά ἔλθῃ ἡ Γ' Οἰκουμενική (431) γιά νά ἐπιβάλλῃ τίς ἀποφάσεις τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων Α' καί Β'.

Ἐπειδὴ συνήθως γίνεται λόγος γιὰ «Ληστρικές» Συνόδους, πρέπει νά σημειωθῇ ὅτι τὴν 1η Αὐγούστου 449 συνήλθε στὴν Ἔφεσο Σύνοδος γιὰ νά ἀναιρέσῃ τὴν ἀπόφαση τῆς Γ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου τὸ 431 μέ τὸ νά ἀθωώσῃ τὸν Εὐτυχῆ καί νά καταδικάσῃ τὸν Πατριάρχη Φλαβιανό. Αὕτῃ ἡ Σύνοδος ἔγινε μέσα σέ μιὰ ἀτμόσφαιρα βίας καί τρομοκρατίας καί γι' αὐτό ὀνομάσθηκε «Ληστρική».

Ὅμως, ὑπῆρξε κατακραυγὴ ἐναντίον τῆς Συνόδου αὐτῆς καί διατυπώθηκε γενικά αἶτημα νά ἀκυρωθοῦν οἱ ἀποφάσεις τῆς ἀπὸ ἄλλῃ Σύνοδο. Ἔτσι, συνήλθε Σύνοδος στὴν Ρώμῃ ἀπὸ τὸν Ρώμης Λέοντα τὸ 449 πού κατεδίκασε τὴν «Ληστρική» Σύνοδο καί στὴν Κωνσταντινούπολιν ἀπὸ τὸν Πατριάρχη Ἀνατόλιο τὸ 450 πού κατεδίκασε τὸν Εὐτυχῆ καί τοὺς ὁμόφρονές του. Τελικὰ συνήλθε ἡ Δ΄ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος τὸ 451 στὴν Χαλκηδόνα πού ἀπεκατέστησε τὰ πράγματα καί δογματίσε ἀπλανῶς.

Αὐτό σημαίνει ὅτι οἱ ἐσφαλμένες Συνοδικές ἀποφάσεις ἀναιροῦνται ἀπὸ ἄλλες Συνόδους. Φυσικά ὑπάρχουν ἀντιδράσεις σέ ἐσφαλμένες ἀποφάσεις, ἀλλὰ οἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται συνοδικῶς.

Ὅσοι εἶναι θεούμενοι γνωρίζουν καί τὸν τρόπο γιὰ νά διορθώνουν μιὰ ἐσφαλμένη Συνοδικὴ ἀπόφαση, καί μάλιστα σέ δογματικά θέματα. Αὐτό μᾶς τὸ ἔδειξε ὁ ἅγιος Μάξιμος ὁ Ὁμολογητής, ὁ ὁποῖος γιὰ νά ἀνατρέψῃ ἐσφαλμένες ἀποφάσεις σέ κρίσιμα θεολογικά θέματα χρησιμο-ποίησε τὴν ἴδια τὴν δομὴ τῆς Ἐκκλησίας.

Μέ τὴν σύμπραξη τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων Σωφρο-νίου συγκροτήθηκε Σύνοδος πού κατεδίκασε τὸν Μονοθελητισμό, καί στὴν συνέ-χεια μέ τὴν συνδρομὴ καί σύμπραξη τοῦ Πάπα Ρώμης Μαρτίνου καταδικά-σθηκε συνοδικά ὁ Μονοθελητισμός στό Λατερανό, ὅπως τὸ ἴδιο ἔγινε καί στὴν Βόρεια Ἀφρική. Στὴν συνέχεια ἡ ΣΤ΄ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος, πού βασίσθηκε στὴν θεολογία τοῦ ἁγίου Μαξίμου τοῦ Ὁμολογητοῦ καί τοῦ Πατριάρ-χου Ἱεροσολύμων Σωφρονίου δογματίσε θεοπνεύστως γιὰ τίς δύο θελήσεις στὸν Χριστό καί κατεδίκασε τὸν Μονοθε-λητισμό.

Ἀκόμη, πρέπει νά ξέρουμε ὅτι τίς ἀποφάσεις στὴν Σύνοδο τῆς Φερράρας-Φλωρεντίας τὸ 1438/39 τίς ἔκρινε ὁ ἅγιος Μᾶρκος ὁ Εὐγενικός καί ὁ λαός, ἀλλὰ ἔπρεπε νά καταδικασθοῦν καί συνοδικά, κάτι πού ἔγινε ἀπὸ τὴν Σύνοδο τὸ 1484. Δέν μπορεῖ, δηλαδή, ὁ καθένας νά συμπε-ριφέρεται αὐταρχικά, αὐτόνομα, ἀντιεκκλησιαστικά, κατὰ τρόπο παπικό, οὔτε νά ἐπι-κα-λεῖται τὴν ἀτομικὴ του συνείδηση, παραθεωρώντας τὴν ἐκκλη-σιαστικὴ συνείδηση, ὅπως διατυπώνε-ται συνοδικά.

3. Στὴν Ἐγκύκλιό μου χρησιμοποίησα λόγους τοῦ ἁγίου Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτου

γιά τούς Χριστιανούς εκείνους, πολλῶ δέ μᾶλλον τούς Κληρικούς, οἱ ὅποιοι σέ καιρό πανδημίας δέν λαμβάνουν τά ἀπαραίτητα μέτρα προφύλαξης τοῦ ἑαυτοῦ τους καί τῶν ἄλλων. Ὁ λόγος τοῦ ἁγίου Νικοδήμου εἶναι σαφέστατος. Φυσικά αὐτό ἰσχύει καί γιά ἄλλα ἁμαρτήματα στά ὁποῖα ὁ Πνευματικός θά ἐπιβάλῃ διάφορα μέτρα γιά τήν θεραπεία τῶν πνευματικά νοσοῦντων μελῶν.

Αὐτός εἶναι ὁ λόγος γιά τόν ὁποῖο στήν Παλαιά Διαθήκη προβλέπονται διατάξεις, σύμφωνα μέ τίς ὁποῖες ὅσοι ἦταν ἀσθενεῖς ἀπό τήν λέπρα ἔπρεπε νά ἀπομακρύνονται ὄχι μόνον ἀπό τήν λατρευτική ζωή στήν κοινή λατρεία, ἀλλά καί ἀπό τήν ἴδια τήν κοινωνία καί νά ζοῦν σέ ἐρημικές τοποθεσίες. Ὁ Χριστός θεράπευσε μερικούς λεπρούς, ἀλλά δέν ἀπήλλαξε τήν ἀνθρωπότητα ἀπό τήν λέπρα, πράγμα πού τό ἔκανε διά μέσου τῶν ἐπιστημόνων τῆς ἐποχῆς μας. Ποιός μπορεῖ νά ἀρνηθῇ αὐτήν τήν πραγμα-τι-κό-τητα;

Καί, βέβαια, οἱ λεπροί ἀπομακρύνονταν καί ἀπό τήν λα-τρεία τῶν Ἰουδαίων, ἀργότερα καί ἀπό τούς Ἱερούς Ναούς, κατὰ τήν περιγραφή τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, γιατί μποροῦσαν νά κολλήσουν τούς ἄλλους ἐκκλησιαζομένους. Ἄν ὁ ἄνθρωπος, καί μάλιστα οἱ ἅγιοι, πού εἶναι Ναός τοῦ ζῶντος Θεοῦ καί εἶναι μέλος τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ, μολύνεται ἀπό ἀπό τόν κάθε ἰό, δέν θά μολυνθοῦν οἱ τοῖχοι, οἱ πέτρες καί τά δάπεδα τῶν Ἱερῶν Ναῶν; Ἀκριβῶς γι' αὐτό καθαρίζουμε τούς Ἱερούς Ναούς.

Κάποιος φίλος μοῦ ὑπέδειξε μιά ἐντολή τοῦ Θεοῦ στήν Παλαιά Διαθήκη πού ἀφορᾷ τήν προστασία τοῦ ἀνθρώπου ἀπό τήν μόλυνση τῆς ἀσθένειας τῆς λέπρας. Πρόκειται γιά τό δέκατο τρίτο κε-φάλαιο τοῦ Λευϊτι-κοῦ, στό ὁποῖο καταγράφεται ὁ τρόπος πού θά γίνεται ἡ διάγνωση τῆς λέπρας καί γιά τά μέτρα πού πρέπει νά λαμ-βάνονται ἀπό τήν κοινότητα γιά τήν προφύλαξη ἀπό τήν λέ-πρα, ὥστε νά μή μολυνθοῦν καί ἄλλοι, καί αὐτό ἦταν ἐντολή τοῦ Θεοῦ στόν Μωϋσῆ.

Στό κεφάλαιο αὐτό, λοιπόν, τοῦ Λευιτικοῦ γίνεται λόγος γιά διά-γνωση πού θά γίνεται ἀπό τούς Ἱερεῖς γιά τήν ἀπομόνωση τῶν λεπρῶν πού θά γίνεται γιά ἐπτὰ ἡμέρες καί ἂν χρειασθῇ γιά ἄλλες ἐπτὰ ἡμέρες (καραντίνα) καί πολλά ἄλλα. Μάλιστα, ὁ Ἰδιος ὁ Θεός καθορίζει τό νά προφυλάσσεται τό στόμα τοῦ λεπροῦ (κάτι σάν μάσκα), νά ὀνομάζεται ἀκάθαρτος ὁ λεπρός καί ὅσο χρόνο διαρκεῖ ἡ λέπρα πρέπει νά ζῇ μόνος του καί ἡ διατριβή του νά εἶναι ἔξω ἀπό τό στρατόπεδο.

Γράφεται: «Καί ὁ λεπρός ἐν ᾧ ἐστίν ἡ ἀφή (ἔχει λέπρα), τά ἱμάτια αὐτοῦ ἔστω παραλελυμένα καί ἡ κεφαλή αὐτοῦ ἀκά-λυπτος, καί περί τό στόμα αὐτοῦ περιβαλέσθω, (νά εἶναι σκεπασμένο), καί ἀκάθαρτος κε-κλήσεται· πάσας τάς ἡμέρας, ὅσας ἐάν ἦ ἐπ' αὐτόν ἡ ἀφή (ὅσο διαρκῇ ἡ λέπρα του), ἀκάθαρτος ὢν ἀκάθαρτος ἔσται, κεχωρι-σμένος καθήσεται, ἔξω τῆς παρεμβολῆς αὐτοῦ ἔσται ἡ

διατρι-βή» (Λευιτ. 13, 45-46).

Προφανώς, δέν ἐπετρέπετο λεπρός νά παρευρίσκεται καί πλησίον τῆς Σκηνῆς τοῦ Μαρτυρίου στήν ὁποία κατέβαινε ἡ δόξα Κυρίου, δηλαδή ὁ Κύριος τῆς δόξης, ὁ Ἰσχυρὸς Υἱὸς καί Λόγος τοῦ Θεοῦ! Καί, βέβαια, δέν ὑπῆρχαν τότε οἱ καινοφανεῖς καί κενοφανεῖς ιδέες περί «θεοειδοῦς προσώπου».

4. Ὅσοι εἶναι ἐναντίον τῶν προφυλακτικῶν μέτρων γιά τήν ἀσθένεια πού προκαλεῖ ὁ κορωνοϊός καί ἐναντίον τοῦ ἐμβολίου ἐπικαλοῦνται διάφορες ἀπόψεις συγχρόνων θεο-μένων μοναχῶν, κυρίως τοῦ ἁγίου Παΐσιου, ὁ ὁποῖος δῆθεν εἶπε κάτι προφορικῶς ἢ ἀνευρίσκεται λόγος του στά ἤδη κυκλοφο-ροῦντα βιβλία, πού διαβάζονται μέ ἐπιλεκτικό τρόπο, ἐναντίον τῶν ἐμβολίων.

Κατ' ἀρχήν ἐκφράζω τήν ἔντονη δυσφορία μου, γιατί μέ τέτοια σαθρά ἐπιχειρήματα φέρουν τοὺς ἁγίους σέ ἀντιπαράθεση μέ τόν θεσμό τῆς Ἐκκλησίας. Καί αὐτό γιατί οἱ ἅγιοι ὅσο ζοῦσαν σέβονταν τόν Συνοδικό θεσμό τῆς Ἐκκλησίας, ἀκόμη καί ὅταν ἔπρεπε νά ἀσκήσουν κάποια θεραπευτική κριτική, ἐκοιμήθηκαν ἐντός τῆς Ἐκκλησίας, καί ἡ ἴδια ἡ Ἐκκλησία πού ἀποφασίζει συνοδικά τοὺς ἐνέταξε στό ἁγιολόγιό της.

Οἱ ἅγιοι ἀνήκουν στήν Ἐκκλησία καί ὄχι σέ ἐπιμέρους «ὀμάδες» καί «ὀμαδοῦλες», ἀλλά δοξάζονται στήν Ἐκκλησία καί ἀπό τήν Ἐκκλησία. Ὅποτε εἶναι παράδοξο νά θέτη κανεῖς τόν ἅγιο Παῖσιο σέ ἀντιθετική θέση μέ τήν Ἐκκλησία, ἡ ὁποία εἶναι ἕνας χαρι-σματικός θεσμός.

Ἐπειτα, ἐπικαλοῦνται μερικοὶ τοὺς λόγους τοῦ ἁγίου Παΐ-σιου, τόν ὁποῖον δέν γνώρισαν προσωπικά ἢ τόν εἶδαν δυό-τρεῖς φορές στήν ζωή τους. Καί διερωτῶμαι: Πῶς μέ τίς ἐλάχιστες φορές πού τόν εἶδαν, κατάλαβαν τά πάντα, δηλαδή προφητεῖες, ἀντιθέσεις στήν ἐπιστήμη, στήν Ἐκκλησία κλπ., ἐνῶ ἄλλοι πού τόν γνώρισαν γιά πολλά χρόνια καί ἔχουν καλύτερη γνώση τῶν ὅσων ἔλεγε καί ἔπρατ-τε ὁ ἅγιος Παῖσιος δέν κατάλαβαν ἢ δέν ἄκουσαν τίποτε ἀπό ὅλα αὐτά;

Αναφέρομαι στον Ίερομόναχο π. Παΐσιο, τόν πνευματικό Πατέρα τῆς Ἀδελφότητος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Ἰλαρίωνος στούς Προμάχους Ἀλμωπίας, πού ἦταν ἀπό τά πιό στενά πνευμα-τικά του παιδιά καί ὅμως ἔκανε τό ἐμβόλιο μαζί μέ τίς ἀδελφές τῆς Ἱερᾶς Μονῆς. Ὅπως, ἐπίσης, ἀναφέρομαι στίς μοναχές τοῦ ἱεροῦ Ἑσυχαστηρίου τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου στήν Σουρωτή, οἱ ὁποῖες τόν εἶχαν γιά χρόνια Γέροντα καί στό Ἑσυχαστήριο αὐτό παραμένει ὁ τάφος του, καί οἱ ὁποῖες ἐμβολιά-στηκαν, προφανῶς γιατί γνώριζαν καλύτερα τήν σκέψη τοῦ ἁγίου Παΐσιου. Τό ἴδιο ἰσχύει καί γιά τόν π. Χριστόδουλο πού γνώρισε τόν ἅγιο Παΐσιο καί εἶναι ὁ πρῶτος βιογράφος του.

Θά μπορούσα νά προσθέσω καί τήν δική μου μαρτυρία. Γνώριζα τόν ἅγιο Παΐσιο ἀπό τό ἔτος 1974 μέχρι τήν κοίμησή του, καί ἀπό τό ἔτος ἐκεῖνο πηγαινα στήν καλύβη του πολλές φορές τόν χρόνο γιά νά τόν συμβου-λεύομαι σέ θέματα προσω-πικά καί ἐκκλησιαστικά, καί κάθε φορά ἦμουν μαζί του πολλές ὥρες. Ποτέ δέν μοῦ εἶπε διάφορες προφητεῖες καί μάλιστα ἀναφερόμενες σέ γεωπολιτικά θέματα, ἀντίθετα μάλιστα μοῦ ἔλεγε ὅτι τό μεγα-λύτερο προφητικό χάρισμα εἶναι τό νά καταλάβῃ κανένας ποιός εἶναι ὁ δρόμος τῆς σωτηρίας του. Ποτέ δέν μοῦ εἶπε ἐπικριτικό λόγο ἐναντίον τῆς Ἐκκλησίας καί τῶν ἀποφάσεών της, ἀντίθετα, μάλι-στα, μοῦ συνιστοῦσε νά ἀγαπῶ τήν Ἐκκλησία καί νά μή ἀπομα-κρύνομαι ἀπό αὐτήν.

Καί φυσικά ποτέ δέν τόν ἐρώτησα γιά γεωπολιτικά, στρατηγι-κά καί ἐπιστημονικά θέματα, γιατί μέ ἐνδιέφερε νά ἀκούω τήν γνώμη του καί τήν συμβουλή του γιά τό τί πρέπει νά κάνω γιά νά ζῶ ὡς Χριστιανός καί Κληρικός, ὅπως θέλει ἡ Ἐκ-κλη-σία.

Γι' αὐτό διερωτῶμαι γιά τό πῶς μερικοί μέ δυό-τρεῖς ἐπισκέψεις τους στόν ἅγιο Παΐσιο διδάχθηκαν ἀπό αὐτόν τόσες προφητεῖες καί ἄκουσαν τόσες ἀπόψεις γιά τήν Ἐκκλησία, τήν Ἐπιστήμη κλπ.;

5. Τά μέτρα τά ὁποῖα λαμβάνονται γιά τήν ἀντιμετώπιση τῆς πανδημίας εἶναι πρωτίστως θέμα ἱατρικό καί στήν συνέχεια πολιτικό. Οἱ Παγκόσμιοι Ὄργανισμοί λαμβάνουν τίς ἀποφάσεις τους καί οἱ κατά τόπους ὑγειονομικές Ἐπιτροπές εἰσηγοῦνται τά δέοντα στήν Πολιτεία.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος γιά ἱατρικά θέματα πρέπει νά σέβεται τίς ἀποφάσεις τῶν εἰδικῶν καί νά θεολογῇ γιά θέματα τῆς ἀρμοδιότητός της. Ποτέ μέχρι τώρα δέν ἐρωτήθηκε ἡ Ἐκκλησία ἀπό τούς Χριστιανούς, οὔτε ἀπεφάσισε γιά τά ἐμβόλια πού παίρ-νουμε γιά διάφορες ἀσθένειες ἀπό τήν μικρή μας ἡλικία, οὔτε ἐπίσης καί γιά τά φάρμακα πού λαμβάνουμε σέ καθημερινή βάση.

Φυσικά, οί Έπιστήμονες Ιατροί μπορούν νά άσκοϋν κριτική μέ έπιστημονικά έπιχειρήματα για διάφορες τεχνικές καί αυτό πρέπει νά γίνεται στά έπιστημονικά τους όργανα, μπορούν νά βοηθοϋν στην έπίλυση διαφόρων θεμάτων, νά εκφέρουν τίς έπι-στη-μονικές τους άπόψεις, ώστε νά προχωρή ή ιατρική έπιστήμη. Άλλωστε, ή ιατρική έπιστήμη δέν είναι Θρη-σκεία μέ αλάθητα δόγματα, γι' αυτό προχωρεί μέ πειράματα, άνα-θεωρεί τίς άπόψεις της, άποσύρει κατά καιρούς φάρμακα ως καρκινογόνα κλπ. Αυτό, όμως, δέν σημαίνει ότι θα άρνηται κανείς κάθε ανακάλυψη τής έπιστήμης για τό καλό τών ανθρώπων, άφοϋ προηγουμένως ύπέστη την βάσανο τής έρευνας. Φυ-σικά καί ή έπι-στήμη έχει τά όριά της.

Παλαιότερα ύπήρχαν πολλοί κίνδυνοι στην καθιέρωση τοϋ αϋτοκινή-του, τοϋ αεροπλάνου, τής ήλεκτρικής ένέργειας, τών σιδηροδρό-μων, τών διαφόρων μηχανών καί τελικά μέ την κριτική καί την προσπάθεια, όλα βελτιώθηκαν καί όλα τά χρησιμοποιοϋμε σήμερα.

Έμείς ως Κληρικοί καί Χριστιανοί εύχαριστοϋμε καί εύγνωμονοϋμε τούς έπιστήμονες πού έκαναν εύκολότερο τόν τρόπο διαβιώσεώς μας καί αύξησαν τό προσδόκιμο όριο ζωής, ώστε νά βελτιωνόμαστε πνευματικά καθημερινά, νά βοηθοϋμε τούς άλλους, νά έξυπηρετοϋμε τούς άν-θρώπους καί νά προε-τοιμαζόμαστε για την επάνοδό μας στην οϋράνια Πατρίδα.

Δέν μπορώ, όμως, νά καταλάβω την δαιμονοποίηση τής έπι--στήμης καί τών έπιτευγμάτων της από ανθρώπους πού την άγνοοϋν καί δέν άσχολοϋνται μέ τόν πραγματικό τους σκοπό, πού είναι ή κάθαρση, ό φωτισμός καί ή θέωση. Δέν μπορώ άκόμη νά καταλάβω τόν δαιμονιώδη τρόπο άντιδράσεως μερικών Χρι-στιανών, πού συνδέουν τά πάντα μέ τόν Άντίχριστο, ένϋ οί ίδιοι κάνουν παράχρηση τοϋ διαδικτύου, πού κατά άλλους ή τούς ίδίους θεω-ρείται ως ή συνισταμένη τής «νέας εποχής». Μέ προ-βλη-ματίζει έν-το-να τό πρόβλημα τοϋ «κολλήματος», τό νά κολλᾷ κανείς σέ διάφορες άπόψεις, πού στην ψυχιατρική γλώσσα λέ-γεται «έμμο-νες ιδέες» ή «έμμονες πεποιθήσεις». Έτσι, δυστυχώς, μαζί μέ τά κωλύματα τών Κληρικών, έχουμε καί τά «κολλήματα» τών Κληρι-κών, μοναχών καί Χριστιανών.

6. Τό βασικό έργο τών Κληρικών είναι ή όμολογία τής πίστεως καί ή ποιμαντική διακονία τών ανθρώπων καί ύπάρχει σχέση μεταξύ τους, γιατί ή όμολογία τής πίστεως, ή θεολογία, είναι τό άληθινό κριτήριο τής ποιμαντικής. Έτσι, θεολογία χωρίς ποιμαντική είναι στοχασμός καί ποιμαντική χωρίς θεολογία είναι έκκοσμικευμένη διακονία.

Παρατηρώ ότι συνεχώς στην ποιμαντική μας διακονία ύφίσταται μιά

έκκοσμίκευση. Πολλοί Κληρικοί ασχολοῦνται μέ ἀλλότρια τῆς ἀποστολῆς τους ἔργα. Ὁ βασικός σκοπός τῆς ποιμαντικῆς διακονίας εἶναι νά ὁδηγήσουν τούς ἀνθρώπους στόν Χριστό, διά τῆς Ἐκκλησίας, ὥστε νά ἐνεργοποιηθῇ ἡ νοερά ἐνέργεια τῆς ψυχῆς τους καί νά ἀναζωπυρωθῇ ἡ Χάρη τοῦ βαπτίσματος καί τοῦ χρίσματος πού ὑπάρχει στό βάθος τῆς καρδιάς τῶν Χριστιανῶν, ὅπως διδάσκει ὁ ἅγιος Διάδοχος ὁ Φωτικῆς.

Οἱ Ἀπόστολοι κήρυτταν «Ἰησοῦν Χριστόν, καί τοῦτον ἐσταυρωμένον.» (Α΄ Κορ. β΄, 2) καί ὁμιλοῦσαν γιά μετάνοια πού εἶναι προϋπόθεση μεθέξεως τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ἔκαναν λόγο γιά τόν «ἔσω ἄνθρωπον» (Ρωμ. ζ΄ 22, Β΄ Κορ. δ΄ 16, Ἐφ. γ΄ 16). Ὁ Ἀπόστολος Πέτρος γράφει: «ὣν ἔστω οὐχ ὁ ἔξωθεν ἐμπλοκῆς τριχῶν καί περιθέσεως χρυσίων ἢ ἐνδύσεως ἱματίων κόσμος, ἀλλ’ ὁ κρυπτός τῆς καρδιάς ἄνθρωπος ἐν τῷ ἀφθάρτῳ τοῦ πραέος καί ἡσυχίου πνεύματος, ὃ ἐστίν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ πολυτελής» (Α΄ Πέτρ. γ΄, 3-4).

Δυστυχῶς, πολλοί σημερινοί Κληρικοί ἀφήσαμε αὐτό τό ἔργο πού εἶναι «ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ πολυτελής», αὐτόν «τόν κρυπτόν ἐν τῇ καρδίᾳ ἄνθρωπον» καί ἀσχολοῦμαστε μέ ὅλα τά ἄλλα ἔργα πού εἶναι ἐξωτερικά, λεπτομερειακά καί δέν ἀντέχουν στήν αἰωνιότητα.

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, συγκρίνοντας τήν σωματική θεραπεία πού ἐξασκοῦν οἱ ἱατροί, μέ τήν ποιμαντική θεραπεία, γράφει ὅτι ἡ πρώτη (σωματική θεραπεία) ἀσχολεῖται μέ αὐτά πού φαίνονται στό σῶμα, ἐνῶ ἡ δεύτερη (πνευματική θεραπεία) ἀσχολεῖται μέ αὐτά πού εἶναι στό βάθος τῆς καρδιάς. Γράφει: «ἡμῖν δέ περί τόν κρυπτόν τῆς καρδιάς ἄνθρωπον ἡ πᾶσα θεραπεία τε καί σπουδή, καί πρός τόν ἔνδοθεν ἡμῖν ἀντιπολεμοῦντα καί ἀντιπαλαίοντα ἡ μάχη, ὅς ἡμῖν αὐτοῖς ὅπλοις καθ’ ἡμῶν χρώμενος, τό δεινότατον, τῷ τῆς ἁμαρτίας θανάτῳ δίδωσιν».

Ὁ ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης στό προοίμιο τοῦ βιβλίου «Φιλοκαλία τῶν ἱερῶν νηπτικῶν» ἀναφέρεται στό ποιοῦ εἶναι τό ἔργο τῶν Κληρικῶν, ἀλλά καί τῶν Χριστιανῶν.

Στήν ἀρχή γράφει ὅτι ὁ Θεός «μέ τό βάπτισμα ἐγκατέσπειρε μέσα στίς καρδιές μας σάν θεϊκό σπόρο τήν τέλεια χάρη τοῦ Παναγίου Πνεύματός Του καί μᾶς ἔδωσε, κατά τό θεῖο εὐαγγελιστή, ἐξουσία, ὥστε καί τίς ζωοποιούς Του ἐντολές σύμφωνα μέ τίς ἀλλαγές τῆς πνευματικῆς μας ἡλικίας νά ἐφαρμόζομε καί μέ τήν ἐκτέλεσή τους νά διατηρήσομε ἄσβηστη μέσα μας τή χάρη» (Φιλοκαλία τῶν ἱερῶν Νηπτικῶν, ἐκδ. Τό Περιβόλι τῆς Παναγίας, 1984, μετάφραση Ἀντ. Γ. Γαλίτης).

Στήν συνέχεια γράφει: «Ἀλοίμονο! Εἶναι χρήσιμο ἐδῶ νά στενάξομε πικρά, κατά τό

θεῖο Χρυσόστομο. Τόση χάρη ἀπολαύσαμε καί τόση εὐγένεια ἀξιωθήκαμε, ὥστε ἡ ψυχὴ μας καθαρμένη ἀπὸ τὸ Πνεῦμα κατὰ τὸ Βάπτισμα νὰ λάμπει περισσότερο ἀπὸ τὸν ἥλιο, κι ἀφοῦ οἱ ἀνόητοι δεχτήκαμε αὐτὴ τὴ θεϊκότετη λαμπρότητα, τόσο ἀπὸ τὴν ἄγνοια καί, περισσότερο, σκοτισμένοι ἀπὸ τὴ ζάλη τῶν βιοτικῶν φροντίδων, παραχώσαμε σέ τέτοιο βαθμὸ τὴ χάρη κάτω ἀπὸ τὰ πάθη, ὥστε κινδυνεύει νὰ σβήσει τελείως μέσα μας τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ».

Γι' αὐτὸ μέ τὴν ὅλη ἐκκλησιαστικὴ ζωὴ «ὁ νοῦς καί ἡ καρδιά λίγο-λίγο καθαίρονται κι ἐνώνονται μεταξύ τους· κι ὅταν καθαρθοῦν κι ἐνωθοῦν τὸ ἓνα μέ τὸ ἄλλο, ἀπὸ τότε κατορθώνονται εὐκολότερα οἱ σωστικὲς ἐντολές, ἀπὸ τότε ξαναανατέλλουν στὴν ψυχὴ οἱ καρποὶ τοῦ Πνεύματος καί ἐπιδρασιλεύεται στὸν ἄνθρωπο ὅλο τὸ πλῆθος τῶν ἀγαθῶν. Καί γιὰ νὰ πῶ μέ συντομία, ἀπὸ ἐδῶ εἶναι δυνατό νὰ ἐπανέλθομε στὴν τέλεια χάρη τοῦ Πνεύματος πού μᾶς δωρήθηκε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ κατὰ τὸ Βάπτισμα, καί πού ὑπάρχει βέβαια μέσα μας, ἀλλὰ τὰ πάθη τὴν ἔχουν καταχώσει, ὅπως ἡ στάχτη τὴ σπύθα· θὰ ξαναλάμπει σκορπώντας τίς λάμπεις τῆς ὥς πέρα, θὰ τὴν θεαστοῦμε, θὰ φωτιστοῦμε στό νοῦ καί στή συνέχεια θὰ τελειοποιηθοῦμε καί θὰ θεωθοῦμε μέ κατάλληλο τρόπο».

Ἀναλύει δέ ἀκολούθως ὅτι αὐτὸ θὰ τὸ βρῇ ὁ ἄνθρωπος στὰ ἔργα τῶν ἁγίων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας πού περιλαμβάνονται στό βιβλίο «Φιλοκαλία τῶν ἱερῶν νηπτικῶν».

Δυστυχῶς, στίς ἡμέρες μας, ἀκόμη καί πνευματικοὶ πατέρες πού ἔχουν κάποια πνευματικὴ ἐμπειρία, ἐξασκοῦν μιὰ ἐκκοσμικευμένη ποιμαντικὴ, δηλαδή ἄφησαν αὐτὸ πού εἶναι «ἐνὼπιον τοῦ Θεοῦ πολυτελής» καί ἀναφέρεται «στόν ἔσω ἐν τῇ καρδίᾳ ἄνθρωπον» καί ἀσχολοῦνται μέ ἀλλότρια ἔργα, πράγμα πού εἶναι μιὰ καταστροφικὴ ἐκκλησιαστικὴ πανδημία, ἀφοῦ ἀφήνουν νὰ ἐργάζεται μέσα στό βάθος τῆς καρδίας ἓνας θανατηφόρος ἰός μέ αἰώνιες συνέπειες.

*

Ζοῦμε σέ δύσκολη ἐποχὴ στὴν ὁποία παρὰ τὴν ἀνάπτυξη τῆς ἐπιστήμης, πολλοὶ ἄνθρωποι διακατέχονται ἀπὸ νοοτροπία τῆς ἀστρο-μαν-τίας, ἀστρολογίας, παραψυχολογίας καί παραθεολογίας. Γι' αὐτὸ, ὅπως συνιστοῦσε ὁ Μέγας Ἀντώνιος, ὁ καθηγητὴς τῆς ἐρήμου, «εὐχῶν χρειά».

Πρέπει νά εὐχόμαστε νά ἔχουμε «γρήγορον νοῦν, σώφρονα λογισμόν, καρδίαν νήφουσαν», γιά νά μή πέσουμε σέ σχίσματα καί αἱρέσεις, πού συνιστοῦν τίς ποικιλόμορφες κοινωνικές καί ἐκκλησιαστικές πανδημίες. Χρειαζόμαστε νηφαλιότητα, διάκριση, ψυχική καί διανοητική ἰσορροπία, γιατί, κατά τόν ἁββά Ποιμένα «τά ὑπέρμετρα πάντα τῶν δαιμόνων εἰσίν».

Πρό παντός δέν πρέπει νά διασποῦμε τήν ἐνότητα μεταξύ τοῦ ἱεροῦ θεσμοῦ τῆς Ἐκκλησίας καί τῶν χαρισμάτων, ἀλλά αὐτό εἶναι ἓνα θέμα μέ τό ὅποιο θά ἀσχοληθῶ μέ προσεχές κείμενό μου, γιατί τό θεωρῶ ἄκρως σοβαρό καί ἐπίκαιρο.